



**CONSILIUL NAȚIONAL PENTRU COMBATEREA DISCRIMINĂRII
AUTORITATE DE STAT AUTONOMĂ**

București, Piața Valter Mărăcineanu nr. 1-3, et. 2, tel/fax. +40-21-3126578, e-mail: cncd@cncd.org.ro
Operator de date cu caracter personal nr. 11375

**HOTĂRÂREA NR. 215
din data de 01.09.2010**

Dosar nr.: 160/2010

Petiția nr.: 3364/29.04.2010

Petent: Asociația "Noi Românii"

Reclamat: Primăria Comunei Mereni.

Obiect: Discriminarea cetățenilor români, care nu cunosc limba maghiară, prin amplasarea pe sediul primăriei a unei inscripții, exclusiv în limba maghiară „kosseshaza” – Casa Comunei.

I. Numele, domiciliul sau reședința părților

I.1. Numele, domiciliul, reședința sau sediul petenților

I.1.1. Asociația "Noi Românii", cu sediul ales în Sfântu Gheorghe, Str. Lăcrămioarei, nr.18, Bl.42, Sc.C, ap.1, județ Covasna.

I.2. Numele, domiciliul, reședința sau sediul reclamatului

I.2.1. Primăria Comunei Mereni cu sediul în comuna Mereni, Str. Pprincpală, nr. 250, județ Covasna, prin Primar Molnar Istvan.

II. Obiectul sesizării și descrierea presupusei fapte de discriminare

Petenta solicită constatarea și sancționarea primarului comunei Mereni, jud. Covasna, pentru tratamentul diferențiat la care sunt supuși cetățenii români care nu cunosc limba maghiară, având în vedere amplasarea unei inscripții exclusiv în limba maghiară, „KOZSEGHAZA” (Casa Comunei) pe sediul Primăriei Mereni.

III. Procedura de citare

3.1. Părțile au fost citate prin adresele nr. 3628/06.05.2010 și 3629/06.05.2010. La termenul de audieri din data de 24.06.2010 părțile au fost absente.

IV. Susținerile părților

IV.1. Susținerile petentului

4.1.1. Petenta, Asociația "Noi Românii", solicită constatarea și sancționarea primarului comunei Mereni, jud. Covasna – M I pentru tratamentul diferențiat la care sunt supuși cetățenii români care nu cunosc limba maghiară, având în vedere amplasarea unei inscripții exclusiv în limba maghiară,



„KOZSEGHZA” (Casa Comunei) pe sediul Primăriei Mereni, inscripție ce excede cadrului legal în vigoare, nespecifică limbajului juridico-administrativ românesc, amplasat din proprie inițiativă de către autoritatea reclamată.

4.1.2. Nu se reclamă încălcarea dispozițiilor constituționale privind limba oficială și nici încălcarea legii administrației publice locale nr.215/2001, în ce privește modalitatea de inscripționare a autorităților administrației publice locale.

4.1.3. În susținerea petiției, petentul invoca hot. 736/2008 a CNCD (Hot.736/2008, are ca obiect lipsa informațiilor de interes public în limba română, pe pagina de internet a Primăriei Mun. Târgu Secuiesc)

4.1.4. Prin concluziile scrise depuse la dosar, petenta face referire la faptul că în situația în care Primarul comunei Mereni a ales să inscripționeze, exclusiv în limba maghiară, sediul primăriei comunei Mereni, cu inscripția „KOZSEGHZA” (Casa Comunei) sau cu orice altă denumire/cuvânt, principala autoritate a Administrației Publice Locale din comuna Mereni nu s-a manifestat ca autoritate în fața căreia toți cetățenii sunt egali, a practicat un tratament diferențiat între persoanele vorbitoare și cele nevorbitoare de limbă maghiară.

IV.2. Susținerile părții reclamate

4.2.1 **Reclamatul**, prin punctul de vedere emis și înregistrat cu nr. 4433/01.06.2010, precizează că inscripția respectivă este o denumire din Evul Mediu a sediului instituției de administrare a unei comune, în frunte cu un Primar, adică prin **analogie**, sediul Primăriei din Evul Mediu, termenul nefiind unul care excede cadrului legal, iar folosirea ei având doar valoare simbolică, ca parte a conservării identității minorității maghiare, și nu una administrativă.

4.2.2. Inscripția invocată nu poate fi considerată a fi de interes public, precum cele existente pe sediul primăriei, ce privesc informații de interes public, ambele fiind scrise în limba română și maghiară. De asemenea, acesta susține că prin amplasarea celor 2 inscripții oficiale identice este respectat dreptul la informare al cetățenilor români cât și al cetățenilor români de origine maghiară.

4.2.3 Prin amplasarea acestei inscripții, cu valoare de monument și restabilirea formei istorice vechi a clădirii respective, nu a fost încălcat nici un drept. Inscripția în cauză reprezintă o utilizare a limbii maghiare, în public și în scris, o inscripție cu caracter privat vizibil pentru public, conform prevederilor Convenției Cadru pentru Protecția Minorităților Naționale.

V. Motivele de fapt și de drept

5.1. **În fapt**, Colegiul Director al Consiliului Național pentru Combaterea Discriminării constată că pe clădirea Primăriei Mereni a fost amplasată o inscripție exclusiv în limba maghiară, respectiv „KOZSEGHZA” (Casa Comunei), prin care petentul consideră că a fost încălcat principiul egalității tuturor cetățenilor în fața autorităților publice, respectiv articolele 2 alin. 1 și 4, și articolul 10 din Ordonanța de Guvern nr.137/2000, în speță a fost instituit un tratament diferențiat în ce îi privește pe vorbitorii de limbă maghiară față de cei care nu cunosc limba maghiară.

5.2. **În drept**, Colegiul Director al Consiliului Național pentru Combaterea Discriminării reține dispozițiile **Convenției Europene a Drepturilor Omului**, care la **art.14** dispune că *”Exercitarea drepturilor și libertăților recunoscute de*



prezenta convenție, trebuie să fie asigurată fără nici un fel de deosebire bazată, în special, pe sex, rasă, culoare, limbă, religie, opinii politice sau orice alte opinii, origine națională sau socială, apartenență la o minoritate națională, avere, naștere sau orice altă situație." În același sens, **Protocolul nr.12 la Convenția Europeană a Drepturilor Omului**, care la **art.1** dispune interzicerea generală a discriminării, respectiv **paragraful 1** "Exercitarea oricarui drept prevăzut de lege trebuie să fie asigurată fără nici un fel de discriminare bazată, în special, pe sex, rasă, culoare, limbă, religie, opinii politice sau orice alte opinii, origine națională sau socială, apartenență la o minoritate națională, avere, naștere sau orice altă situație" și **paragraful 2** "Nimeni nu va fi discriminat de o autoritate publică, pe baza oricăruia dintre motivele menționate la paragraful 1".

5.3. Deasemenea, avem în vedere dispozițiile **Constituției României**, care la **art.16 alin.1** prevede că „Cetățenii sunt egali în fața legii și a autorităților publice, fără privilegii și fără discriminari.”, precum și ale **art.20 alin.1** „Dispozițiile constituționale privind drepturile și libertățile cetățenilor vor fi interpretate și aplicate în concordanță cu Declarația Universală a Drepturilor Omului, cu pactele și cu celelalte tratate la care România este parte”.

5.4. **Ordonanța Guvernului nr.137/2000**, cu modificările și completările ulterioare, republicată, în cadrul cap.I – Principii și definiții, stabilește condițiile generale ale faptelor de discriminare. Astfel **art.2 alin.1** din ordonanță prevede că " Potrivit prezentei ordonanțe, prin **discriminare** se înțelege orice deosebire, excludere, restricție sau preferință, pe baza de rasa, naționalitate, etnie, limba, religie, categorie socială, convingeri, sex, orientare sexuală, vârstă, handicap, boala cronică necontagioasă, infectare HIV, apartenența la o categorie defavorizată, precum și orice alt criteriu care are ca scop sau efect restrângerea, înlăturarea recunoașterii, folosinței sau exercitării, în condiții de egalitate, a drepturilor omului și a libertăților fundamentale sau a drepturilor recunoscute de lege, în domeniul politic, economic, social și cultural sau în orice alte domenii ale vieții publice. Deasemenea, **alin.4** al aceluiași articol statuează că "Orice comportament activ ori pasiv care, prin efectele pe care le generează, favorizează sau defavorizează nejustificat ori supune unui tratament injust sau degradant o persoană, un grup de persoane sau o comunitate față de alte persoane, grupuri de persoane sau comunități atrage răspunderea contravențională conform prezentei ordonanțe, dacă nu intra sub incidența legii penale".

5.5. În aceeași ordine de idei, trebuie să avem în vedere dispozițiile **art.10 lit.a,h**, ale ordonanței, ce prevăd că " Constituie contravenție, conform prezentei ordonanțe, dacă fapta nu intra sub incidența legii penale, discriminarea unei persoane fizice, a unui grup de persoane din cauza apartenenței acestora ori a persoanelor care administrează persoana juridică la o anumită rasă, naționalitate, etnie, religie, categorie socială sau la o categorie defavorizată, respectiv din cauza convingerilor, vârstei, sexului sau orientării sexuale a persoanelor în cauza prin:

- a) refuzarea acordării serviciilor publice administrative și juridice:
[.....]

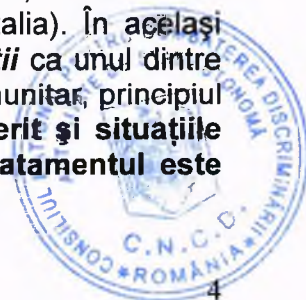


h) refuzarea acordării pentru o persoană sau un grup de persoane a unor drepturi sau facilități.”

5.6. Conform definiției discriminării, dată de O.G. 137/2000 care la art.2 alin.1 prezintă **condițiile generale ale faptelor de discriminare**, putem considera o faptă ca fiind discriminatorie, dacă suntem în prezența unei *diferențe, bazată pe un criteriu, ce aduce atingere unui drept prevăzut de normele legale interne și internaționale, fără să existe o justificare obiectivă în ce privește respectiva diferențiere*. Astfel, o faptă poate fi considerată discriminatorie, dacă aduce atingere unui drept, oricare dintre cele prevăzute și garantate de tratatele internaționale ratificate de România sau cele prevăzute de legislația națională, după cum dispune și **O.G. 137/2000**, care la **art.1 alin.2** prevede că *”Principiul egalității între cetățeni, al excluderii privilegiilor și discriminării, sunt garantate în special în exercitarea următoarelor drepturi: [.....] f) dreptul de acces la toate locurile și serviciile destinate folosinței publice [.....]”; art.2 alin.1 “[.....] restrângerea, înlăturarea recunoașterii, folosinței sau exercitării, în condiții de egalitate, a drepturilor omului și a libertăților fundamentale sau a drepturilor recunoscute de lege, [.....]”, precum și Protocolul nr.12 la Convenția Europeană a Drepturilor Omului, art.1 alin.1 ”Exercitarea oricărui drept prevăzut de lege, [.....]”.*

5.7. Referitor la drepturile lingvistice, **Convenția Cadru pentru Protecția Minorităților Naționale** (Monitorul Oficial al României, partea I, nr.82/1995) , la **art.10 alin.1** prevede că: *”părțile se angajează să recunoască oricărei persoane aparținând unei minorități naționale, dreptul de a folosi liber și fără ingerință, limba sa minoritară, în privat și în public, oral și scris”; art.11 alin.2 ”părțile se angajează să recunoască oricărei persoane aparținând unei minorități naționale, de a expune în limba sa minoritară însemne, inscripții și alte informații cu caracter privat, vizibile pentru public”*. Se observă, deci, că numai în situația expunerii denumirii locale, a denumirii străzilor și a altor indicații topografice și informații generale, destinate și care privesc interesul public, se specifică *”deopotrivă în limba minoritară”* (art.11 alin.3), adică și în limba oficială și în limba minoritară.

5.8. Analizând faptele expuse în petiție, Colegiul Director se raportează la Curtea Europeană a Drepturilor Omului, care legat de **art.14** din Convenție, privind interzicerea discriminării, a apreciat că **diferența de tratament** devine discriminare, atunci când se **induc distincții între situații analoage și comparabile, fără ca acestea să se bazeze pe o justificare rezonabilă și obiectivă**. Instanța europeană a decis în mod constant că pentru ca o asemenea încălcare să se producă, *”trebuie stabilit că persoane aflate în situații analoage sau comparabile, în materie, beneficiază de un tratament preferențial și că această distincție nu-și găsește nici o justificare obiectivă sau rezonabilă”* (vezi CEDO, 18.02.1991, Fredin vs. Suedia, paragraf 60; 23.06.1993, Hoffman vs. Austria, paragraf 31; 28.09.1995 Spadea și Scalabrino vs. Italia). În același sens, Curtea Europeană de Justiție a statuat **principiul egalității** ca unul dintre principiile generale ale dreptului comunitar. În sfera dreptului comunitar, principiul egalității **exclue ca situațiile comparabile să fie tratate diferit și situațiile diferite să fie tratate similar, cu excepția cazului în care tratamentul este**



justificat obiectiv (vezi *Sermide Spa vs. Cassa Conguaglio Zuchero and Others*, cauza 106/83, 1984 ECR 4209, paragraf 28; *Koinopraxia Enoseon Georgikon Sinetairismon Diacheir iseos Enchorion Proionton Syn PE (KYDEP) vs. Council of the European Union and Commission of the European Communities*, Cauza C-146/91, 1994 ECR I-4199; Cauza C-189/01, *Jippes and others* 2001 ECR I-5689, parag.129).

5.9. Reținând, în coroborare cu aceste aspecte, **definiția discriminării**, astfel cum este reglementată prin **art.2 alin.1 din O.G. 137/2000**, cu modificările și completările ulterioare, republicată, Colegiul Director se raportează la modul în care sunt întrunite, cumulativ, **elementele constitutive** ale art.2. Pentru a ne afla în domniul de aplicare al art.2 alin.1, *deosebirea, excluderea, restricția sau preferința trebuie să aibă la bază unul dintre criteriile prevăzute la articolul în cauză, deasemenea trebuind să se refere la persoane aflate în situații comparabile dar care sunt tratate în mod diferit, datorită apartenenței lor la una dintre categoriile prevăzute în textul de lege menționat mai sus.* Așa cum reiese din motivația invocată mai devreme, pentru a ne găsi în situația unei fapte de discriminare, trebuie să avem două situații comparabile la care tratamentul aplicat să fi fost diferit. Subsecvent, *tratamentul diferențiat trebuie să urmărească sau să aibă ca efect restrângerea ori înlăturarea recunoașterii, folosinței sau exercitării, în condiții de egalitate, a drepturilor omului și a libertăților fundamentale ori a drepturilor recunoscute de lege, în domeniul politic, economic, social și cultural sau în orice alte domenii ale vieții publice.* Curtea Europeană a Drepturilor Omului a apreciat prin jurisprudența sa, că statele contractante dispun de o anumită marjă de apreciere pentru a determina dacă și în ce măsură diferențele între situații analoge sau comparabile, sunt de natură să justifice distincțiile de tratament juridic aplicat (22.10.1996 *Stubbings et autres vs. Royaume-Uni*, parag.75).

5.10. Sub aspectul incidenței art.2 din ordonanță, Colegiul Director ia act de faptul că petenta, Asociația "Noi Români", sesizează CNCD solicitând constatarea faptei de discriminare și sancționarea primarului comunei Mereni, jud. Covasna – M..., pentru tratamentul diferențiat la care sunt supuși cetățenii români care nu cunosc limba maghiară, având în vedere amplasarea unei inscripții exclusiv în limba maghiară, „KOZSEGHÁZA” (Casa Comunei) pe sediul Primăriei Mereni.

5.11. Raportat la obiectul petiției, precum este formulat, Colegiul Director reține că ipotetica faptă de discriminare ar fi, în fapt, concretizată prin amplasarea inscripției în cauză, exclusiv în limba maghiară, pe sediul primăriei, inscripție care reprezintă *"denumirea din evul mediu, a sediului unui instituții de administrare"*, reprezentând, *"prin analogie, sediul primăriei din evul mediu"*, termen folosit prin prisma valorii sale simbolice, istorice, ca parte a conservării identității minorității maghiare din România, reprezentând o utilizare a limbii maghiare, în public și în scris, o inscripție cu caracter privat vizibil pentru public. Mai mult, Colegiul Director ia act de faptul că primăria respectă întru-totul dispozițiile legale în domeniu, respectiv legea 215/2001, prin amplasarea informațiilor de interes public, în ambele limbi, respectiv limba română, ca limbă



oficială, precum și în limba maghiară, limba vorbită de populația majoritară din comuna Mereni.

5.12. Având în vedere actele normative, interne și internaționale, incidente în cauză, precum și dispozițiile O.G. 137/2000, Colegiul Director al Consiliului Național pentru Combaterea Discriminării consideră că faptele reclamate în obiectul prezentei petiții, nu intră sub incidența dispozițiilor art.2 alin.1 din OG.137/2000, având în vedere că faptele în cauză, nu creează o situație favorabilă pentru o anumită categorie socială, în defavoarea altei categorii, fiind vorba despre aspecte ce țin de identitatea culturală a minorității maghiare din România.

Față de cele de mai sus, în temeiul art. 20 alin. (2) din O.G. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, republicată, **cu unanimitate de voturi** ale membrilor prezenți la ședință,

COLEGIUL DIRECTOR HOTĂRĂȘTE:

1. Faptele prezentate nu constituie discriminare potrivit art.2 alin. 1 din O.G.137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare cu toate modificările și completările ulterioare.
2. Clasarea dosarului.
3. Se va răspunde părților în sensul celor hotărâte.
4. O copie a hotărârii se va transmite petentei.

VI. Modalitatea de plată a amenzii

Nu este cazul

VII. Calea de atac și termenul în care se poate exercita

Prezenta hotărâre poate fi atacată la instanța de contencios administrativ, în termen de 15 zile de la data primirii, potrivit O.G. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea faptelor de discriminare, republicată și Legii nr. 554/2004 a contenciosului administrativ.

Membrii Colegiului Director prezenți la ședință

ASZTALOS CSABA FERENC - Membru

DEZIDERIU GERGELY - Membru



HALLER ISTVAN - Membru



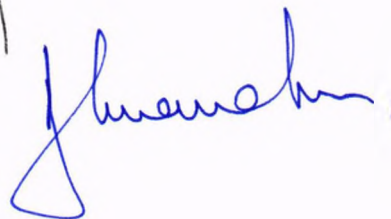
ANAMARIA PANFILE - Membru



CLAUDIA VLAȘ SORINA - Membru



VASILE ALEXANDRU VASILE - Membru



Hotarare redactata de:

— Membru Coleg. Director

— Asistent Coleg. Director

Notă: prezenta Hotărâre emisă potrivit prevederilor legii și care nu este atacată în termenul legal, potrivit OG 137/2000 privind prevenirea și sancționarea faptelor de discriminare și Legii 554/2004 a contenciosului administrativ, constituie de drept titlu executoriu.

